

Dünya Ekonomisi Genel Görünümü

1. Büyüme ve Enflasyon

2008 yılında ABD kaynaklı olarak başlayan finansal ve ekonomik kriz, dünya ekonomisini olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Gelişmiş ekonomilerde büyüme ve işsizlik parametrelerinde istenen düzeye erişilememiştir. Ancak enflasyon konusunda yeterli düzeye ulaşamayan artış hızı, bir problem olarak değerlendirilmektedir. Özellikle AB ekonomilerinde ekonomik canlanmayı cesaretlendirecek bir fiyat artış oranının yetersizliğinden söz edilebilir.

Dünya ekonomisinde 2013 yılı büyümesine ilişkin oranlar revize edilmiştir. 2013'te Dünya ortalama büyüme hızı %3.3 olarak açıklanmışken bu oran %3.0'a revize edilmiştir. Dünya ekonomisinin 2014'teki tahmini büyüme oranı %4.04 olarak tahmin edilirken yeni tahminlere göre bu oran %3.58'de kalacaktır. IMF tahminlerine göre 2015 - 2019 arasında dünya ortalama büyüme oranları %4'e ulaşamayacaktır.

Gelişmiş ekonomilerin ortalama büyüme oranları da dünya ortalamasının oldukça gerisindedir.

Euro Bölgesi ekonomileri büyüme konusunda dramatik bir durgunluk hatta gerileme yaşamaktadır. 2013 yılı için %0.33 olarak beklenen gerileme %0.46 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında Euro Bölgesi Ekonomilerinin %1.06 olan büyüme beklentisi %1.16'ya revize edilmiştir. Ancak Avrupa Merkez Bankası açıklamalarına göre bölge büyümesinin canlanması açısından gerekli parasal politika önlemlerine başvurulacaktır.

Dünya ekonomisinde gelişmekte olan ekonomilerin son birkaç yıldır ekonomik büyümesinde görülen düşme oranı 2014 yılı itibariyle tekrar yükselişe geçecektir. 2013 yılında %5.30 olarak beklenen büyüme hızı %4.68 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında gelişmekte olan ülkeler için büyüme oranı %4.9 olarak tahmin edilmektedir. 2014 sonrasında beklenen büyüme oranları %5'in üzerinde beklenmektedir. Bu oran dünya ortalamasının ve gelişmiş ekonomiler ortalamasının üzerindedir.

Tablo-1 Büyüme Oranları

Bölgeler / Yıllar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dünya	2.705	-0.381	5.176	3.939	3.221	3.005	3.586	3.879	3.950	3.949	3.926	3.878
Gelişmiş Ekonomiler	0.098	-3.443	3.035	1.720	1.421	1.293	2.223	2.346	2.379	2.367	2.252	2.122
Euro Bölgesi	0.375	-4.428	1.955	1.585	-0.682	-0.46	1.161	1.464	1.536	1.542	1.532	1.533
Gelişmiş Ekonomiler (G7)	-0.301	-3.779	2.828	1.580	1.679	1.376	2.212	2.280	2.282	2.250	2.089	1.906
Toplam Gelişmiş Ekonomiler (G7 ve Euro Bölgesi)	1.698	-1.142	5.823	3.325	1.931	2.268	3.032	3.205	3.277	3.326	3.331	3.364
Avrupa Birliği	0.589	-4.418	1.976	1.711	-0.294	0.176	1.609	1.792	1.851	1.866	1.898	1.905
Gelişen ve Gelişmekte olan Ekonomiler	5.870	3.111	7.516	6.272	5.050	4.688	4.904	5.320	5.384	5.352	5.367	5.345
Gelişen ve Gelişmekte olan Doğu Ekonomileri	7.331	7.702	9.726	7.884	6.721	6.507	6.663	6.797	6.660	6.580	6.515	6.455
Orta Doğu, Kuzey Afrika, Afganistan ve Pakistan	5.059	2.797	5.218	3.918	4.178	2.374	3.193	4.415	4.603	4.471	4.569	4.457

Kaynak: www.imf.org

Tablo-2 Enflasyon Oranları

Bölgeler / Yıllar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dünya	5.985	2.531	3.591	4.913	3.945	3.561	3.492	3.443	3.649	3.453	3.409	3.401
Gelişmiş Ekonomiler	3.414	0.125	1.539	2.713	1.973	1.372	1.515	1.643	1.799	1.924	1.938	1.977
Euro Bölgesi	3.319	0.303	1.614	2.720	2.495	1.348	0.922	1.168	1.316	1.452	1.515	1.568
Gelişmiş Ekonomiler (G7)	3.205	-0.103	1.380	2.597	1.887	1.332	1.568	1.571	1.737	1.886	1.901	1.944
Toplam Gelişmiş Ekonomiler (G7 ve Euro Bölgesi)	4.382	1.318	2.192	3.089	2.028	1.503	1.752	2.359	2.456	2.440	2.445	2.445
Avrupa Birliği	3.692	0.897	1.994	3.119	2.635	1.537	1.118	1.442	1.589	1.693	1.735	1.770
Gelişen ve Gelişmekte olan Ekonomiler	9.198	5.351	5.888	7.285	5.993	5.761	5.476	5.193	5.396	4.852	4.712	4.623
Gelişen ve Gelişmekte olan Doğu Ekonomileri	12.230	7.399	6.869	9.758	10.572	10.083	8.455	8.347	7.718	7.514	7.451	7.400
Orta Doğu, Kuzey Afrika, Afganistan ve Pakistan	12.345	6.265	6.509	9.254	10.550	10.468	8.426	8.286	7.830	7.733	7.662	7.606

Kaynak: www.imf.org

Dünya Enflasyon oranlarına bakıldığında, büyüme ve enflasyon parametreleri itibariyle kötüleştirmiş olan gelişmiş ekonomiler grubu enflasyonda da yeterli artış oranına erişemediklerinden dünya enflasyon ortalaması 2013 yılı için %3.8 olarak gerçekleşmiş, 2014 yılında %3.84 olarak beklenirken %3.49'a revize edilmiştir. Gelişmiş ekonomiler ve Euro Bölgesi ekonomileri fiyat artış hızları itibariyle dünya ortalamasının çok altında seyretmektedir.

Mesela Euro bölgesi ekonomilerinin 2013 yılı enflasyon oranları %1.68 olarak beklenirken %1.34 olarak gerçekleşmiş, 2014 yılı beklentisi ise %0.9 olarak düzeltilmiştir.

Enflasyon gerçekleştirmeleri ve beklentileri açısından gelişmekte olan ekonomilerin rakamları, diğer ülke gruplarının üzerinde seyretmektedir. 2013 yılı için %5.76 olarak gerçekleşen ortalama enflasyon oranı 2014 yılı için %5.47 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. ABD’de parasal genişlemeyi azaltan sürecin sona ermesi, gelişmekte olan ülkelerde genel olarak faiz ve kurlarda yükselmelere yol açmış bu da fiyatlar genel düzeyine artış yönünde yansımıştır. ABD’de de politika faizlerinin artışı yönünde beklenen kararlar dünya ekonomisinde ve özellikle gelişmekte olan ülkeler ekonomilerinde kur ve faiz oranları üzerinde yeniden olumsuz etkilere yol açabilecektir.

2. Yatırım ve İşsizlik Oranları

2008 küresel kriz sonrasında dünya ekonomisinde Yatırımlar/GSYİH Rasyosu birkaç puan gerilerken son yıllarda bu oranın iyileşmesinin sürdüğü görülmektedir. 2013 yılında %24.48 olarak gerçekleşen yatırımlar/GSYİH oranı 2014’te %24.82 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Uzun vadede iyileşmenin süreceği beklentisi tablodan da anlaşılmaktadır.

Tablo-3 Yatırımların GSYİH Oranı

Bölgeler / Yıllar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dünya	24.457	22.449	23.572	24.146	24.393	24.481	24.828	25.137	25.476	25.820	26.052	26.142
Gelişmiş Ekonomiler	21.974	18.735	19.537	19.861	19.870	19.677	19.975	20.291	20.641	20.975	21.199	21.334
Euro Bölgesi	22.201	18.835	19.185	19.633	18.413	17.705	18.135	18.340	18.563	18.747	18.924	19.113
Gelişmiş Ekonomiler (G7)	20.948	17.900	18.716	19.027	19.144	19.150	19.527	19.891	20.296	20.676	20.900	21.012
Toplam Gelişmiş Ekonomiler (G7 ve Euro Bölgesi)	25.733	22.444	23.922	24.360	24.524	23.762	23.771	23.867	23.959	24.058	24.223	24.395
Avrupa Birliği	21.751	18.310	18.731	19.159	18.084	17.375	17.756	18.009	18.290	18.536	18.765	18.997
Gelişen ve Gelişmekte olan Ekonomiler	30.033	30.659	31.360	31.713	31.997	32.170	32.632	32.775	32.910	33.106	33.171	33.051
Gelişen ve Gelişmekte olan Doğu Ekonomileri	38.635	41.765	42.108	42.318	42.997	42.734	42.669	42.449	42.245	42.191	41.936	41.558
Orta Doğu, Kuzey Afrika, Afganistan ve Pakistan	28.049	29.806	28.612	26.376	25.335	25.398	26.016	26.041	26.374	26.808	27.149	27.328

Kaynak: www.imf.org

Ancak gelişmiş ekonomilerin yatırımlar/GSYİH oranları dünya ortalamasının oldukça gerisindedir.

Euro Bölgesi oranlarına bakıldığında ise küresel krizden bu yana en düşük oranını geçen yıl yaşamıştır. 2013'te %17.7 olan yatırımların GSYİH'a oranı 2014'te %18.1 ile iyileşmeye başlayacaktır.

Gelişmekte olan ülkelerin büyüme hızlarında etkili olan yatırımlar/GSYİH oranı dünya, gelişmiş ekonomiler, Euro Bölgesi Ekonomilerinin oldukça üzerinde seyretmektedir.

2014 yılında %32.6 olarak gerçekleşmesi beklenen bu rasyonun daha sonraki yıllarda da iyileşerek devam edeceği tahmin edilmektedir.

Tablo-4 İşsizlik Oranları

Bölgeler / Yıllar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gelişmiş Ekonomiler	5.827	8.051	8.303	7.960	8.020	7.926	7.544	7.333	7.093	6.841	6.603	6.465
Euro Bölgesi	7.650	9.650	10.200	10.200	11.392	12.050	11.940	11.559	11.064	10.606	10.206	9.855
Türkiye	10.945	14.028	11.887	9.792	9.208	9.728	10.164	10.598	10.598	10.598	10.598	10.598

Kaynak: www.imf.org

Küresel kriz sonrasında en dramatik kötüleşme gelişmiş ülkeler grubunun işsizlik oranlarında görülmüştür. Gelişmiş ekonomilerin ortalama işsizlik oranları hızla yükselerek %'leri aşmıştır. Euro Bölgesi ortalaması ise gelişmiş ülkeler ortalamasının da oldukça üstündedir. Nitekim 2013 yılında işsizlik oranları gelişmiş ekonomiler grubunda %7.9 iken Euro Bölgesinde %12.05 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında bu oranların sırayla %7.54 ve %11.94 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Euro bölgesi ekonomilerinde işsizlik oranlarının orta ve uzun vadede gerilemesinde, gelişmiş ekonomiler ortalamasına göre sorunlar vardır. Kısaca Euro Bölgesi Ekonomilerinin canlanması ve istihdamı artırması zaman alacaktır. Bu husustaki iyileşme beklentisinin yavaş seyretmesi Türkiye Ekonomisi açısından risk doğurmaktadır.

3.Dünya Ticaret Hacmi ve Cari İşlemler Dengesi

Tablo-5 Küresel Ticaret Hacmi (Yüzde Değişim)

Bölgeler / Yıllar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Küresel Ticaret Hacmi	2.842	-10.606	12.768	6.221	2.818	3.017	4.346	5.258	5.618	5.655	5.736	5.625
İhracat												
Gelişmiş Ülkeler	2.072	-11.652	12.388	5.726	2.110	2.258	4.238	4.840	5.148	5.298	5.340	5.283
Gelişmekte olan Ülkeler	4.330	-7.908	13.924	6.956	4.188	4.436	5.001	6.153	6.404	6.220	6.187	6.105
İthalat												
Gelişmiş Ülkeler	0.515	-12.157	11.745	4.763	1.100	1.393	3.518	4.469	5.082	5.287	5.435	5.322
Gelişmekte olan Ülkeler	8.474	-8.027	14.427	9.170	5.753	5.580	5.231	6.334	6.473	6.275	6.424	6.197

Kaynak: www.imf.org

Küresel kriz sonrasında dünya ticaret hacminde yüksek oranlı bir daralma yaşanmıştır. 2009'daki %10.6'lık gerileme 2010'dan sonra tekrar artışa geçmiştir. 2013 yılında %3.6 olarak beklenen küresel ticaret hacmi artış oranı %3.0 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında ise %5.3 olarak artması beklenen oran %4.3 olarak revize edilmiştir. 2015 ve sonrasında orta ve uzun vadede %5'in üzerinde istikrarlı bir küresel ticaret hacmi büyümesi beklenmektedir. Gelişmiş ülkelerin ihracat performansları küresel kriz sonrasında %11.6 oranında gerilerken 2012 ve 2013 yıllarında %2.1 ve %2.2'lik artış oranları gerçekleşmiştir. Gelişmiş ülkelerin 2014 yılı mal ve hizmetler ihracat hacmi artış oranının %4.2 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Daha sonraki yıllarda %4 ve %5'in üzerinde ihracat hacmi artış oranlarının sürmesi beklenmektedir.

Gelişmekte olan ülkeler grubunun ihracat hacmi artış oranı da küresel kriz sonrasında düşmüştür. 2013 yılında bu grubun ihracat artış oranı %4.4 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında %5 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. '015 ve sonrasında artış hızı %6'nın üzerinde olması beklenmektedir.

İthalatta ise gelişmiş ülkelerin ithalat artış oranları küresel kriz sonrası geriledikten sonra 2013 yılında %1.39 oranında artmıştır. 2014 yılında artış oranı %3.5'e yükselecektir. Gelişmekte olan ülkelerin ithalat hacimleri de kriz sonrası gerilemeden sonra 2013 yılındaki %5.58'lik gerçekleşmenin ardından 2014 yılında %5.23 oranında artış beklenmektedir.

Tablo-6 Cari İşlemler Dengesi (GSYİH Oran)

Bölgeler / Yıllar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gelişmiş Ekonomiler	-1.150	-0.143	-0.047	-0.096	-0.059	0.426	0.526	0.441	0.368	0.369	0.341	0.376
Euro Bölgesi	-0.709	0.266	0.597	0.833	2.017	2.877	2.918	3.078	3.062	3.006	2.984	2.974
Avrupa Birliği	-0.932	0.029	0.117	0.473	1.047	1.893	1.937	2.090	2.125	2.134	2.152	2.157
Gelişen ve Gelişmekte olan Ekonomiler	3.513	1.354	1.480	1.605	1.361	0.733	0.806	0.553	0.433	0.349	0.237	0.236
Orta Doğu, Kuzey Afrika, Afganistan ve Pakistan	12.821	1.679	6.455	13.096	12.577	9.460	8.019	6.059	5.020	4.006	3.146	2.626

Kaynak: www.imf.org

Cari işlemler dengesinde, 2008 küresel krizi sonrasında GSYİH'ya oranı olarak başlayan kötüleşme ilk kez 2013 yılında pozitif dönmüştür. Gelişmiş ülkeler grubunun 2013 yılında cari işlemler dengesi/GSYİH oranı %0.4 olarak gerçekleşirken 2014 yılında %0.5 olması beklenmektedir. Euro Bölgesi'nde cari işlemler dengesinin GSYİH'ya oranı 2013 yılında %2.87 olarak gerçekleşmiş, 2014 yılında %2.9 olması beklenmektedir. AB Ekonomilerinin cari işlemler dengesi GSYİH oranı olarak 2013 yılı gerçekleşmesi %1.89 olup 2014 yılında 1.93 olması beklenmektedir.

Gelişmekte olan ülkeler grubunun 2013 yılı cari işlemler dengesi GSYİH oranı gerçekleşmesi %0.73 olup 2014 yılında 0.80 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.